“Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lüğəti”ndən çıxarılan sözlərin təsnifatı

Orfoqrafiya lüğətinin tərifi: “Orfoqrafiya lüğəti - sözlərin düzgün yazılış qaydasını bildirən dil vəsaitidir”.

Artıq neçə aydan bəridir ki, ARNK yanında Tərcümə Mərkəzində “İşlək orfoqrafiya lüğəti” üzərində iş gedir. Məqsəd, hazırda istifadədə olan “Azərbaycan dilinin orfoqrafiya luğəti»ndə yer almış minlərlə yazılışı səhv, qəliz ərəb, fars sözlərinin, mənası və mənbəyi bilinməyən söz və söz birləşmələrinin, müxtəlif şəkilçilər və hallandırmalarla artırılmış, bəzən iki-üç şəkildə verilmiş ifadələrin, eləcə də sahə lüğətlərinə aid terminlərin, dərman, kimyəvi element adlarının təmizlənməsi, əvəzində milli ədəbi nümunələrdən aranıb tapılmış sözlər daxil edilməklə, işlək, aydın dil vəsaitinin ərsəyə gətirilməsidir. Adıçəkilən kitabdan, orfoqrafiya lüğəti qaydalarına uyuşmayan sözlərin təsnifatını nəzərinizə çatdırır, oxucuların, dil və lüğət mütəxəssislərinin fikir və mülahizələrini, irad və təkliflərini gözləyirik.

“Aydın yol”

(Əvvəli ötən saylarımızda)

Mənası anlaşılmayan sözlər	Yazılışı səhv sözlər və söz birləşmələri	Diallekt və ara sözləri	İşlənməyən ərəb, fars, rus və digər əcnəbi sözlər	Terminlər	Süni sözlər və söz birləşmələrindən düzəldilən qurama sözlər	Lüzumsuz sözlər və söz hallandırmaları
biçarəli	bakal	çəkidəvuran	bədəfkar	benzilsellüloz	bəsitləndirmə	benzinsiz
bığcıqlıq	başaçıq	çəkiş-bərkiş	biəlaclıq	benzimidazol	bəsitləndirmək	berende (-lər)
canvericilik	başaçıq-ayaqyalın	çəlpəşik	biəməllik	benzimizadon	bəsitlənmə	beretsiz
cərgəarasıseyrəklik	bozçalan	çəmirmə	biəsillik	berillium-sulfat	bəsitlənmək	berilliumlama
cərgəarasıseyrəltmə	buğdayırəng	çəmirmək	biimanlıq	berillometr	bəsitləşdirilmək	berilliumlamaq
cığ-vığsalma	cəhənnəmodu	çəmrələnmə	bikəslik	bertollid	bəzənişli	bernşteynçi
cik-ciketmə	cənazənamazı	çəmrələnmək	biqafillik	betasian	bəzənişlilik	bernşteynçilik
cınqıltısalma	cüt-cütayaqlı	çəmrəli	bıqdırıcılıq	beta-spektrometr	bəzənişsiz	beşaçılanlı
cip-cipləmə	çağdaşlı	çəmrənmə	biqədrlik	beta-spektroskopiya	bəzənişsizlik	beşaçılansız
cırınq-cırınq	çəkirtmə	çəmrənmək	biqərəzlik	betatron	biçimsizləşdirilmə	beşatılanlı
civ-civləmə	çəkirtmək	çənbərbığ	biqərəzliklə	betextinit	biçimsizləşdirilmək	beşatılansız
civə-kvars	çənbərbağırsaqlı	çənbərbığlı	bıqmış	bhakti	biçimsizləşdirmə	beşşpindelli
cövlançıxma	çənbər-bağırsaqlıq	çənbərburun	biməqamlıq	bieletroliz	biçimsizləşdirmək	beta-zərrəcikli
cuvarlıqetmə	çətvər-çətvər	çənbərburunlu	biməsrəflik	bifurkasiya	biçimsizləşmə	beta-zərrəciksiz
cürə-cürə	çətvərlik	çənbərləmək	bimənzəlik	biheviorizm bixro-	biçimsizləşmək	betonçuluq
cürələşmək	dadama	çənbərlənmə	çıldırım	mat	biçimsizlətmə	betonlaşmaq
cürəlik	dağbaşı	çənbərlənmək	çıldırma	bikarbid	biçimsizlətmək	betonsındırma
cüt-cütolma	darışıb-talama	çənbərlətmə	çıldırmaq	bikarbonat	biletsatma	beyinli
cütdiş	darışıb-talamaq	çənbərlətmək	daşıt	bikollar	biletsizlik	beynəlmiləlləşdirilmə
cüzüldəyə-cüzüldəyə	darplyonka	çənbərli	dəxalət	bikompakt	biləyaqətlik	beynəlmiləlləşdirilmək
çağırımlıq	darplyonkalı	çənəçürk	dəxil	bildaparat	bimənalıq	beynəlmiləlləşdirmə
çaxılı-çaxılı	daşbasma	çənəgapı	dəqqülbab	bimetal	bimərhəmətlik	beynəlmiləlləşdirmək
çaldüşmə	dəndələmə	çəngələşmə	dəmgüzar	bimetallizm	canbir-dilbirlik	bezdiricilik
çalğıbağı	dəndələmək	çəngələşmək	dəmgüzarlılıq	binar	candanyanan	bəbəkcik
çalğır	dəndələtmə	çəngitmə	dəmin	binom	candanyanma	bədbəxtcə
çalğırıq	dəndələtmək	çəngitmək	dəmsaz	binomial	canfəşanlıqetmə	bədbincə
çalıcı-alıcı	dənizsahili	çəpəndazı	dəni	binormal	caniliketmə	bədbincəsinə
çarxdişlilik	dəryakənarı	çərəlmək	dər	biodozimetr	canındankeçmə	bədbinləşdirilmə
çarxqollu	dəvəyunu	çərəltmək	dəramədli	biogeosenoz	canqurtarıcılıq	bədbinləşdirilmək
çarxqolu	diklomasiya	çərtikləmə	dəray	biohidroakustika	canpərvərlik	bədəxlaqlıq
çarxsayaqlıq	diletantlıqlıq	çərtikləmək	dərban	bioxron	cantəzələmə	bədəncərəlik
çarter-partiya	dırmaqlama	çərtiklənmə	dərbar	biokataliz	canverici	bədənsiz
çatıqıran	dırmaqlamaq	çətən-çətən	dərbə	bioqravistat	cavabdeholma	bədəsillik
çatıldama	dırmaqlatma	çiçə	dərbəçə	biolit (-lər)	cavabsızqoyma	bədliklə
çatıldamaq	dırmaqlatmaq	çığ	dərbəst	biotit	cavabtapan	bədnamçı
çatı-matı	divarkağızı	didmələtmək	dərdəst	biovit	cavabtapma	bədniyyətlilik
çaybuludu	doqquzyaş	dırmalama	dərd-fəraq	bipatrit	cavanlıqetmə	bədrəngli
çaynikyelən	donjuan	dırmalamaq	dərdmənd	bipolid	cecədoğrama	bədrənglik
çeksaxlama	donqalama	dırmalatma	dərdnak	bisektrisa	cecədoğrayan	bədsurətlik
çeksaxlayan	donqalamaq	dırmalatmaq	dərhəqiqət	bismutit	cəbretmə	bəlasız
çevirici-çeynəyici	dotasiyaalmaq	dızıq	dərhəm	bispiral	cəfaçəkmə	bələdiyyələşdirilmə
çəkicbaşlıq	dördgül	dızıldama	dərhicab	bissektor	cəfakarlıqetmə	bələdiyyələşdirilmək
çəkilik	dördmisra	dızıldana-dızıldana	dərkar	blastema	cəfakarolma	bələdiyyələşdirilmiş
çəkinəcəkliqalma	dördsıra	dızıldanma	dərməndə	blefarit	cəfakeşliketmə	bələdiyyələşdirmək
çəkinəcəyiolma	dramalaşdırılmaq	dızıldanmaq	dərun	blefarospazm	cəfakeşolma	bələkli
çəkməyaxamcırıldı	dramalaşdırılmış	dızıldatma	dəsgirə	blennoreya	cəhrəişlətmə	bələtmə
çəlik-çəlik	dramalaşdırma	dızıldatmaq	dəsisə	blind	cəldatan	bələtmək
çəlikləşmə	dueləçıxma	dızıltılı	dəstar	blink-komparator	cəldatma	bəlğəmli
çəlikləşmək	durğuza-durğuza	dızıltısız	dəstbənd	blink-mikroskop	cəld-çeviklik	bəlimli
çəltiksizlik	durğuzma	dolaylama	dəstfərman	blüm	cəldişləmə	bəlimlik
çəmənləşmək	durğuzmaq	dolaylamaq	dəstgir	blüminq	cəldqaçma	bəlimsiz
çənbər-bağırsaqlılıq	durnaqatarı	dombul	dəstxoş	bod	cələyədüşmə	bəndəmlənmə
çənbərbığlılıq	duruaxımlı	dombul-dombul	dəstpərvər	bolometr	cələyəsalma	bəndəmlənmək
çənbərburunluluq	duyuxma	domcalama	dəstpərvərdə	bonitet	cəmdəkyemə	bəndəmlətmə
çənbərsiz	duyuxmaq	domuşa-domuşa	dəsturüləməl	bora	cəmetmə	bəndəmlətmək
çənbərsizlik	dünyadanbixəbərlik	donatdırma	dəsturüləmr	borasit	cəmiyyətdənqaçma	bəndəmli
çənəçürklük	dürmənc	donatdırmaq	dəşt	borat (-lar)	cənnətlikolma	bəndəmlik
çənəçürklükedən	dürüstləmə	donatma	dibaçəli	bor-florid	cərəyankeçən	bəndəmsiz
çənəçürklüketmə	dürüstləmək	donatmaq	dibaçəsiz	bor-fosfid	cəsarəttapma	bəndlənmək
çəpbucaq	düşbərəbükən	donqalı	dibapuş	borid (-lər)	ciddiliketmə	bəndli
çəpbucaqlı	ekranlama	donqaz-donqaz	did	bor-karbid	cığıltısalma	bəndsiz
çəpbucaqlılıq	elastikilik	dovçəkmə	didar	borneol	cildhazırlama	
çəpəndazılıq	elhalvası (mus.)	dovdüşmə	didə	bornit	cildhazırlayan	

(Davamı gələn sayımızda)